

ΩΡΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐνταῦθα ἐτησίᾳ..... Φράγκα 12
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐτησίᾳ .. » » 15
Ἐν Τουρκίᾳ Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτῳ λίρ. Τ. 1
Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ.....φρ. 26

Ἐκδίδεται καθ' ἐκάστην

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Δι' ἑκάστον στίχον ἅπαξ λεπτὰ 40
» » » δις » 25
» » » τρίς καὶ τετράκις » 20
» » » πεντάκις καὶ ἑξακις » 15

Γραφεῖον τῆς Ὁρας ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 51

Ἐκαστον φύλλον τῆς Ὁρας τιμᾶται λεπτῶν ΠΕΝΤΕ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

(Πρακτορεῖον Navas).

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 6)18 Ἀπριλίου, ὥρα 12,40 μ. μ.— Ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου παρὰ τῆς Ῥωσίας ἀναμένεται αὔριον.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ 5)17 Ἀπριλίου, ὥρα 10 μ. μ.— Ἡ εἰδησις τῆς διεκδικήσεως ὑπὸ τῆς Περσίας τοῦ Χαλιφάτου τοῦ Βαγδατίου εἶναι ψευδής.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ 5)17.— Διαταγαὶ ὅπως τεθῶσιν ἀμέσως τὰ ῥωμουνικὰ στρατεύματα εἰς κατάστασιν ἐπιστρατεύσεως (mobilisation) ἡτοιμάσθησαν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ 5)17.— Ἐν τῇ βουλῇ τῶν κοινοτήτων ὁ κ. Bourke, ὑφυπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, εἶπεν ὅτι περὶ τῆς οὐδετερότητος τοῦ ῥωμουνικοῦ ἐδάφους οὐδεμίᾳ ἐγγυᾶται συνθήκη. Ὁ κ. Bourke θεωρεῖ τὴν ἡγεμονίαν ἐκείνην ὡς ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς Τουρκίας.

ΚΩΝ)ΠΟΛΙΣ 5)17, ὥρα 8 μ. μ.— Ἡ κατάσταση δὲν μετεβλήθη. Ἡ ῥωσικὴ πρεσβεΐα εἰσέτι δὲν ἔλαβε διαταγὴν ἀναχωρήσεως. Οἱ ῥώσοι ὑπάρχουσι θ' ἀποπεμφθῶσιν, ὡς λέγεται, ἐν περιπτώσει πολέμου.

Χρηματιστήριον.— Πάγια ὁθωμ. 10,22.— Σιδηρόδρ. Ῥωμυλ. 25,50.

(Πρακτορεῖον Stéphanopoli)

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛ. 5)17.— Ὁ Τσάρος ἀφίχθησεται τὴν προσεχῆ πέμπτην εἰς Κισνόβιον ὅπου θὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸν νότιον στρατόν. Αὐθημερὸν θέλει δημοσιεύσει προκήρυξιν δικαιολογούσαν τὴν κατέναντι τῆς Τουρκίας θέσιν αὐτοῦ.

ΒΙΕΝΝΑ 5)17.— Αἱ δυνάμεις προσήνεγκον καὶ πάλιν τὴν μεσολάβησιν τῶν ἐπιμένονσαι παρὰ τῇ Ῥωσίᾳ ὅπως ἐπιτύχωσι συμβιβασμόν.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ 5)17.— Ὁ κ. Γογαλντισιάνος διωρίσθη ὑφυπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Ἰωνέσκου. Ἀπερὸν δὲ ἐγκύκλιον πρὸς ἀπάσας τὰς ὑπογραφάσας τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων δυνάμεις, ὅπως ἐκφράσῃ αὐταῖς τὴν σταθερὰν τῆς ῥωμανικῆς κυβερνήσεως θέλυσιν τοῦ διατηρῆσαι τὴν οὐδετερότητα αὐτῆς ἐν περιπτώσει ῥωσοτουρκικοῦ πολέμου.

Κ)ΠΟΛΙΣ 5)17.— Γεν. χρ. 10,10.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ὁ ἐν Κετίγγη ἀνταποκριτὴς τῶν «Καιρῶν» τοῦ Λονδίνου τηλεγραφεῖ ἀπὸ 30)11 Ἀπριλίου ὅτι ὁ Δερβίς πασχὺς ἀπεπειράθη νὰ προσβάλῃ τοὺς Μιρδίτας ἐξ ἀπροόπτου, ἀλλ' ἀπέτυχεν· οἱ δὲ πρόξενοι Ἀγγλίας καὶ Ἰταλίας ἐπέτυχον παρ' αὐτοῦ διακοπὴν ἐχθροπραξιῶν 48 ὥρων, ἵνα ἐν τῷ μεταξὺ διαπραγματευθῶσι πρὸς τοὺς Μιρδίτας.

— Τῇ 30)11 Ἀπριλίου συνήλθεν ἐν Λονδίνῳ ὁ Βρετανικὸς ἀρχαιολογικὸς σύλλογος, ἵνα ἀκούσῃ ἀνάγνωμα τοῦ

δόκτορος Σχλεῖμαν περὶ Τροίας καὶ τῆς πρὸς τὰς Μυκῆνας σχέσεως αὐτῆς. Προεδρεύσας τῆς συνεδριάσεως ὁ λόρδος Houghton εἶπεν ἐν ἄλλοις, εἰσηγούμενος αὐτῆς, ὅτι τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἰταλίας θὰ ἔβλεπον μετ' ἀγαλλιᾶσεως οἱ παρόντες παρακολουθουμένην ὑπὸ τῆς ἀνηθίσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῆς εἰς μεγάλην πολιτικὴν πραγματικότητα. Ἀνέγνω ἔπειτα ὁ κ. Σχλεῖμαν τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἀνεγνώρισε μὲν τὴν διαφορὰν τοῦ πολιτισμοῦ Μυκηνῶν καὶ Τροίας, ἣν δεικνύουσι τ' ἀνευρεθέντα ἀμφοτέρων κειμήλια, ἀλλὰ δὲν ἐθεώρησε τὴν διαφορὰν ταύτην ὡς ἀγούσαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ ἀνευρεθέντες ἐν Μυκῆναις τάφοι δὲν εἶναι οἱ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῶν συνωδῶν αὐτοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Αἰγίσθου δολοφονηθέντων. Κατὰ τὸν δόκτορα Σχλεῖμαν, ἐν τοῖς ἡρώϊκοις χρόνοις ἡ ἐπιμιξία τῶν λαῶν ἀφώρα μόνον εἰς πόλεμον καὶ πειρατεῖαν· φυτικὸν ἄρα ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις αἱ τέχναι νὰ ἔχωσι τοπικὸν χαρακτῆρα καὶ ἡ μετὰδοσις αὐτῶν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν νὰ ᾖ ἔργον αἰώνων. Μετὰ τὸ ἀνάγνωμα τοῦ κ. Σχλεῖμαν ἐγένετο τις συζήτησις, καθ' ἣν ἡ γενικώτερον ἐκφρασθεῖσα γνώμη ἦτο, ὅτι ἕως τῆς ἐκδόσεως τῆς περιγραφῆς τῶν ἀνασκαφῶν καὶ τῶν συνοδούντων αὐτὴν φωτογραφημάτων δέον ν' ἀναβῇ ἡ ἐπιστήμη τὴν ἀποφάνσιν αὐτῆς· ὁ δὲ δόκτωρ Birch ἐξέφρασε καὶ τὴν εὐχὴν, ὅπως ὁ δόκτωρ Σχλεῖμαν καὶ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις συναινέσωσιν, ἵνα μέρος τῶν Μυκηνῶν κειμηλίων ἐκτεθῇ ἐπὶ τινα χρόνον ἐν Λονδίνῳ.

— Εἰς τοὺς γραμματεῖς τῶν ἀγγλικῶν πρεσβειῶν ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατὰ τακτὰς περιόδους ἀποστολῆς πρὸς τὴν ἰδίαν κυβέρνησιν ἐκθέσεων περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας ἐν ᾗ ἐδρεύουσιν· αἱ δ' ἐκθέσεις αὗται, ἐν ᾗ συντελοῦντιν εἰς τὴν μόρφωσιν διπλωματικῶν ὑπαλλήλων παρὰσκευαζομένων ἵνα καθέξωσι θέσεις πρέσβων, παρέχουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, δημοσιευόμενα· ἐν κυαναῖς βίβλοις, χρησιμώτατον ἐφόδιον. Τὸ ἐργάτω δημοσιευθὲν τεύχος τοιούτων ἐκθέσεων περιέχει τὴν τοῦ κυρίου Wyndham γραμματέως τῆς ἐν Ἀθήναις ἀγγλικῆς πρεσβεΐας περὶ τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος. Τὸ ἔργον τοῦτο προὖν ἐπισταμένης μελέτης μαρτυρεῖ εὐμενῇ πρὸς τὴν χώραν προσίρεσιν καὶ ἀνδρὰ ἡσηγημένον περὶ τὴν συλλογὴν τῆς ὕλης καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς.

— Ἡ ὑπὸ τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως ὑποβληθεῖσα εἰς τὰς βουλὰς «πρακτικὴ βίβλος» περιττρεφεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα, περιλαμβάνουσα 510 ἐγ-

γραφον από τοῦ παλαιότερου ὑπὸ χρονολογίαν 17 Ἰουλίου 1875 ἕως τοῦ νεωτάτου ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1877. Τὸ ζήτημα τοῦ ἀποικισμοῦ Κιρκασίων εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίαις εἶναι ἐν τρισὶν ἐγγράφοις τὸ θέμα ἀνταποκρίσεως τοῦ κ. Μελεγάκη καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἀθῆναις ἀντιπροσώπων τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως· ἕτερον ἐγγράφον τοῦ ἐν Ἀθῆναις ἐπιτετραμμένου πραγματευέται περὶ τοῦ ἐν τῇ Πνυκί συλλαλητηρίου καὶ περὶ συνδιαλέξεως τοῦ κ. Κοντοσταύλου πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ· ἐξ δ' ἄλλων ἐγγράφων πραγματεύονται τὰ τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ ἀνατολικῷ ζητήματι. Ἡ ὅλη περὶ τῶν ἀνατολικῶν ἀνταποκρίσεως τῆς ἰταλικῆς κυβερνήσεως μικρὰν ἔχει σπουδαιότητα ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἣν αὐτὸς ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας ὑπουργὸς ἀναγράφει καὶ καθ' ἣν ἡ ἀρχεβουλία περὶ τὰ φορῶντα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνήκει εἰς τὰς τρεῖς ἐγγυητρίαις δυνάμεις. Τῶν δὲ ἄλλων ἐν τῇ πρασίῃ βιβλίῳ ἐγγράφων σπουδαιότητα εἶναι ἡ πρὸς τὸν κ. Μελεγάκη ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1877 ἀναφορὰ τοῦ ἐν Περουπόλει πρεσβευτοῦ κ. Νίγρα.

— Ἐξετυπώθη χθὲς ἐν τῷ ἐθνικῷ τυπογραφείῳ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα τῆς τελετῆς τῆς καταθέσεως τῶν ὀσῶν τοῦ Κοραΐ. Κατὰ τοῦτο ἡ τελετὴ γενήσεται αὐριον, ἀρχεται δὲ τὴν 8 πρωϊνὴν ὥραν.

— Προήχθη εἰς τηλεγραφητὴν δευτέρας τάξεως ὁ τέως βοηθὸς ἀ. τάξεως κ. Σπυρίδων Διακόπουλος.

— Συνέστη ἐνταῦθα ὑπὸ φοιτητῶν φιλολογικὸς Σύλλογος ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀριστοτέλης». Γενομένων δὲ τῶν ἀρχαιρεσιῶν αὐτοῦ ἐξελέγη πρόεδρος μὲν ὁ κ. Ν. Πεταλᾶς, ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Α. Ποττὲν, γενικὸς γραμματεὺς ὁ κ. Ν. Σπανδονῆς, εἰδικὸς ὁ κ. Κ. Κολιάτσος, ταμίας ὁ κ. Ι. Ρικᾶκης καὶ ἑφορος τῆς βιβλιοθήκης ὁ κ. Α. Πηλείδης.

— Ὁ φιλολογικὸς σύλλογος «Παρνασσός» συνεδριάσας χθὲς ἐκτάκτως ἐψήφισεν 1) πάντα τὰ μέλη τοῦ συλλόγου νὰ συνοδεύσωσι τὴν τελετὴν τῆς ἀνακομιδῆς τῶν ὀσῶν τοῦ Κοραΐ· 2) τὰ ἑκτακτὰ μέλη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κηδείας νὰ ἔχωσι κλειστὰ τὰ καταστήματά των· 3) ν' ἀνακοινωθῇ τὸ ψήφισμα τῇ ἐπιτροπῇ Κοραΐ.

— Τὴν Κυριακὴν, 17 Ἀπριλίου, ὁ κ. Μ. Ἀρνωτάκης ὑπόσχεται λαμπρὰν ἐσπέραν ἐν τῷ θεάτρῳ· ἡ παράστασις δοθήσεται πρὸς τιμὴν τῆς Α. Υ. τῆς περιγηπίσεως τῆς Οὐαλλίας καὶ ἀδελφῆς τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως ἡμῶν Ἀλεξάνδρου. Πρὸς τοῦτο συνέστη κατ'ἀλληλος ἐπιτροπὴ πρὸς προσδιορισμὸν τῶν διδασκασμένων ἔργων καὶ ἐπιστάσιαν πρὸς καθορισμὸν τῆς παραστάσεως, ὅπως αὕτη ἡ ἀνταξία τοῦ σεπτοῦ προσώπου πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου δοθήσεται. Ὡς ἡκούσαμεν, ὡς δρᾶμα θέλει προτιμηθῇ ἡ «Ἀλωσις τῶν Ψαρῶν».

— Ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημὼν 16ετῆς υἱὸς τοῦ ἐν Κ[α]π[ο]λεί ὁμογενοῦς τραπέζιτου κ. Παντῆ Σεκιάρη Γεώργιος ἐδώρησατο εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου ἐπιτροπὴν φρ. 200, εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης ἐπιτροπὴν φρ. 150 καὶ εἰς τὸ νηπιακὸν ὀρφανοτροφεῖον ἑτεροῦ 150. Ἀναδημοσιεύομεν τὴν εἰδησιν ταύτην, καθότι χθὲς ἐγράφη λελανθασμένον τὸ ὄνομα τοῦ κ. Σεκιάρη.

Δημοσιεύομεν ὥδε τὴν ἐπὶ τῷ πανηγυρικῷ τῆς ἐορτῆς τῆς 25 Μαρτίου ἐν τῷ συλλόγῳ «Βύρων» ὁμιλίαν τοῦ κ. Νικολάου Δραγούμη, πρὸς τὸν ἀγῶνα ποιητικῆς ἐμπνεύσεως καὶ πατριωτικοῦ αἰσθήματος.

Εὐγενεστάτη ὁμήγουρις,

Συνήθεια ἐπεκράτησεν ἀπὸ τινων ἐτῶν, καθιερωθεῖσα,

ἂν δὲν μὲ λαμβάνῃ ἡ μνήμη, ὑπὸ τοῦ ζειποθήτου φίλου μου καὶ φίλου πάντων ὑμῶν, τοῦ Γεωργίου Τερτζέτη, νὰ τελεῖται κατ' ἔτος, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀναστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, τὴν ἐορτὴν τῆς 25 Μαρτίου, καθ' ἣν καὶ πανηγυρικῶς ν' ἀπαγγέλλωνται λόγοι, ἀναμνησκόντες τὰ ἐνδοξὰ ἔργα τῶν ἐνδόξων ἡμῶν πατέρων, ἀλλὰ καὶ προτρέποντες ἡμᾶς οὐχὶ ἀπλῶς εἰς θαυμασμὸν, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς μίμησιν. Καὶ ἀρίστη ἀναμνηστικὴ ἡ συνήθεια· διότι, ἂν οἱ πρόγονοι ἡμῶν, μετὰ τὰς κατὰ Περσῶν νίκας, πρῶτοι ἔζησαν νόμον ἐγκώμιον λέγειν τοὺς προαιρεθέντας τῶν ῥητόρων ὑπὲρ τῶν πεσόντων, πόσω μᾶλλον ἡμεῖς, οἱ μόλις ἀνακτῆσαντες λεπτὸν ψυχίον ἐκ τῆς ὅλης πατρίδος, ὀφείλομεν νὰ ἀνακαλῶμεν συνεχῶς εἰς τὸν νοῦν τὰ παραδείγματα ἐκείνων καὶ τὴν παραγγελίαν, ἣν ὡς κληρονομίαν κατέλιπον εἰς τοὺς υἱούς, νὰ μὴ θεωρήσωσι τετελεσμένον τὸν μέγαν ἀγῶνα πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος; Ἐπρεπε μάλιστα οὐχὶ ἀπᾶς τοῦ ἔτους, ἀλλὰ πολλάκις καὶ διὰ πολλῶν τεκμηρίων, διὰ τε λόγων καὶ διδασκαλίας καὶ ἀνδράντων καὶ ἄλλων δημοτελῶν ἀποδείξεων ν' ἀναφλέγωμεν τὸ φρόνημα τῶν νεωτέρων πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἱερᾶς ἐκείνης ἐντολῆς· ἔπρεπε ν' ἀκούωμεν ἀενάως βομβοῦσαν περὶ τὰς ἀκοὰς ἡμῶν ὡς ἡδυθόου κώδωνος κλαγγήν, τὴν ἐγγετήριον ταύτην φωνήν· «Μέμνησθε τῆς Μεγάλης Πατρίδος»· ἔπρεπε καὶ δειπνοῦντες νὰ βλέπωμεν φερόμενον πέριξ τῆς τραπέζης τὸ ἱνδαλμα οὐχὶ τοῦ θανάτου, ὡς ἐπὶ τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, ἀλλὰ τῆς ζωῆς, ἣν ἐκλήθημεν παρὰ ὁμοῦ καὶ ἰδίως ἕκαστος ἡμῶν νὰ μεταδώσωμεν εἰς τοὺς ἀδελφούς· ἔπρεπε ἐνὶ λόγῳ νὰ ἔχωμεν διακρίματα πρὸ ὀφθαλμῶν τοὺς ἀγῶνας ἐκείνων, ἀνιστοροῦντες οὐ μόνον τὰς ἐκ τοῦ συστάδην μάχας καὶ τὰς ἐκ παρατάξεως ναυμαχίας καὶ τοὺς πανδήμους θριάμβους, ἀλλὰ καὶ τὰς κατ' ἰδίαν ἄθλους, οἵτινες, διὰ τὸ ἥρωϊκὸν θάρρος μετ' ὧν ἐξετελέσθησαν, τὰς ἐπικινδύνους περιστάσεις, δι' ὧν περιστοιχίσθησαν, τὸ μέρος αὐτὸ ὑποῦν ἐγένετο τὸ ἀνδραγαθήμα, τάσσονται μετὰ τῶν ἐπιφανεστάτων ἐπεισοδίων τῆς αἰματηρᾶς πάλης καὶ λάμπουσιν ὡς ἄλλαι φαιναὶ ἀστράπαι ἐν τῷ ἱστορικῷ στερεώματι τῆς Ἑλλάδος. Διὸ καὶ ἐγὼ, κληθεὶς εὐμενῶς νὰ ἐκφωνήσω τὸν πανηγυρικὸν λόγον, ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ εἴπω ἀνάξια τοῦ μεγαλείου τοῦ ἀγῶνος ἐκτελέγων ἀντὶ θεάματος ἕνα τούτων τῶν ἄθλων, τῶν ἥττον μὲν γνωστῶν, ὡς ἐπισκαιοθέντων ὑπὸ τῶν συγχρόνων ἐκλάμπων μεγαλοεργημάτων, οὐχὶ ὅμως καὶ κατωτέρων διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν φιλοπατρίαν τῶν τελευστάντων αὐτοῦ, παρακαλέσω τοὺς ἐντίμους ἀκροατὰς νὰ προσέξωι μᾶλλον εἰς τὸν σκοπὸν ἢ εἰς τὴν ἀσθένειαν τῆς διηγήσεως. Πορίζομαι δὲ τὸ θέμα ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς ἡρώϊδος νήτου Ψαρῶν, ἥς τὰ μὲν ἔργα καὶ τὰ παθήματα προσέχλεσαν τὸν θαυμασμὸν τῶν δύο κόσμων, ὁ δὲ ἀρειστολυμώτατος τῶν υἱῶν, ἐπιζῶν ἐρημίτης ἐν μέσῳ ἡμῶν, διασώζει περιφλεγῇ, καίτοι γέρον, τὴν θέρη τῆς νεότητος καὶ ἀναστρεφᾷ ἑταῖρος νὰ δρᾷ καὶ αὐτὸς τὴν δάδα τῆς Χίου καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας.

Τὴν α' Ἰουλίου τοῦ 1823 ἔτους, ἐν μυστικῶν, λῦσαν τὰ πρυμνήσια, ἀπῆρεν ἀπὸ τῶν Ψαρῶν καὶ μόλις ἐξελθὼν τοῦ λιμένος ἀνέσυρε τὰς εἰκοσιν αὐτοῦ κόπας καὶ ἀνεπέτασε τὰ ἱστία. Ὁ ζέφυρος ἔπνεεν σφοδρῶς καὶ πομπὸς, καὶ τὸ σκαφίδιον, εὐστρόφους ἔχον τὰς κινήσεις καὶ τὰς πτέρυγας πλατείαις, οἷαι αἱ τῆς Ἀλκυόνος, ἐστίρτα ἐπὶ τῶν κυμάτων· ἀλλὰ καὶ τὴν πορείαν εἶχε κομψοπρεπῆ καὶ ὑπερήφανον· λέγω δὲ ὑπερήφανον, διότι δὲν διέσχισεν ὡς πρὸ δύο ἐτῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ ἀλλόφυλον σημαίαν. Καὶ μὲν καὶ κατὰ τὰς ἀποφράδας ἐκείνας ἡμέρας τὰ χεῖλη τῶν ναυ-

τῶν ἐψιθύριζον ἀγαλλόμενα τοὺς ἐν ἔτει 1769 ἄθλους τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ μὲν καὶ τότε οἱ ὀφθαλμοὶ ἠκτινοβολοῦν πῦρ ἐκδικήσεως, αἱ δὲ χεῖρες ὥρων αὐτόματοι πρὸς τὰ ὄπλα. ἡ ἐλευθερία ὅμως ἤστραπτεν ἐν μέσῳ μόνον τοῦ πελάγους καὶ αἱ αἱματηραὶ ἀναμνήσεις, ἐπανερχόμεναι ἀνηλεεῖς ὡς ὁ τυραννος, ἢ ὡς ὁ στρυμόνειος βορρᾶς ὁ ἀποδιδίων ἀκάρητος πρὸ αὐτοῦ καὶ τὰ πολυγομφότερα σκάφη, διεσκέδαζον ὡς καπνὸν τὰ φαιδρὰ ὄνειρα.

Ἀλλὰ σήμερον πόσον ἐλαφρὸν πετᾷ τὸ χθές ἔτι βαρύντον σκάφος! πῶς τὰ ἱστία πάλλουσιν ὑπὸ τὰς πνοὰς τοῦ ζεφύρου. Πλέει δ' ἐλαφρὸν καὶ πάλλουσι τὰ ἱστία, διότι, ἀντὶ τῆς δουλικῆς σημαίας, κυματίζεται ὑπεράνω αὐτοῦ ἡ τῆς ἀνεξαρτησίας, διότι ἐπ' αὐτῆς ἀναγινώσκεται τὸ ἀθάνατον παράγγελμα «Ἐλευθερία ἢ θάνατος».

Τοιαύτη ἡ σημαία ἦν παρεδέχθησαν τὰ Ψαρά ἅμα ἐξεγερθέντα καὶ τοιαῦται σημαῖαι ἐπετρυγίζον κατὰ πάσας τὰς κορυφὰς καὶ τὰς παραλίας τῆς πυρσοφόρου νήσου, ὡς εἰ προσεκάλουν εἰς μονομαχίαν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ εὐαγγελίου. Ὁ κυβερνήτης τοῦ μυστικῆς, ἱστάμενος κατὰ τὴν πρῶραν, στρέφει ὑπερηφάνως τοὺς οἴακας, καὶ τὸ βλέμμα τείνων πρὸς τοὺς ἰσούς, ἐξαγγέλλει προστάγματα πρὸς τοὺς εἰκοσι ναύτας. Μετὰ μικρὸν δὲ ὁ ἥλιος καταβαίνει μεγαλοπρεπῆς πρὸς τὴν θάλασσαν, ἡ νύξ ἐπέρχεται κυανῇ καὶ διάσπετος, ὁ ἄνεμος προσιωνίζεται ταχύτερον τὸ τέρμα τοῦ πλοῦς καὶ οἱ ναῦται, πεποιοῦντες εἰς τὴν ἐμπειρίαν τοῦ κυβερνήτου, συσπειροῦνται περὶ αὐτόν, μελωδοῦντες ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, οὐχὶ ὡς πρότερον ἐλεγεία καὶ πένθημα ἔσματα, ἀλλὰ τὰς ἀνδραγαθίας τοῦ Παπανικολῆ καὶ τοῦ Κανάρη.

Ἄν τὴν ὥραν ἐκείνην ἀπὸ τῶν πλοίων ἐχθρικών, βεβαίως νέαι φλόγες θὰ ἐπηύξανον τὴν λάμψιν τῶν φλογῶν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ καὶ τῆς Χίου. Ἀλλὰ, ποῦ ἔρα διευθύνοντο οἱ ἀτρόμητοι ἐκεῖνοι; Οἱ Ψαριανοὶ, αἱ τρομεραὶ αὐταὶ μάστιγες τῶν Ὀθωμανῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, προητοιμαζόντες νῆαν ἔφοδον κατ' αὐτῶν, μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν δ' ἐτάσσοντο καὶ ὁ κυβερνήτης τοῦ μυστικῆς, ὅστις στερούμενος πυροβόλων ἐπιτηδεῖων νὰ ἐξαποστέλλωσι ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον τὸν θάνατον, μετέβαινεν εἰς τὴν νῆσον Λέρον, ὅπου, ὡς ἔμαθεν, εὐρίσκοντο τοιαῦτα. Φθὰς δὲ τὴν πρῶαν πρὸ τοῦ λιμένος, εἶδε δύο πλοῖα, ἥτοι μίαν φρεγάταν καὶ μίαν γολέταν, ἡγκυροβολημένα ἀλλὰ μὴ ἔχοντα ἀνυψωμένους τὰς σημαίας. Ὁ γεγυμνασμένος ὅμως ὀφθαλμὸς τοῦ πλοιάρχου διέγνω εὐθὺς ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ἦτο αὐστριακόν, τὸ δ' ἕτερον ἐλληνικόν. Ἀλλ' αὐτὸς ἀνεπέταεν ἀγέρωχος τὴν πολύπτυχον σημαίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνεγινώσκετο ἡ μαχηκὴ λέξις ἐλευθερία. Μετὰ μικρὸν δὲ ἀνηρτήθη καὶ εἰς τῆς φρεγάτας τὸν μεσαῖον ἰσὸν σημεῖον ναυάρχου Αὐστριακοῦ, καὶ συγχρόνως λέμβος ἐφ' ἧς ἐπέβαινεν ἀξιωματικὸς, ἐλθοῦσα πρὸς τὸ μυστικόν, προσεκύλισε τὸν κυβερνήτην νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ναυαρχίδα ἵνα δώτῃ πληροφορίας, ὧν εἶχε χρεῖαν ὁ ναύαρχος. Καὶ τις μὲν τῶν ναυτῶν ἔνευσε τῷ πλοίαρχῳ νὰ μὴ ὑπακούσῃ, αὐτὸς ὅμως ἀπῆλθεν ἀνυπόπτως, καὶ συλληφθεὶς ἐρρίφθη σιδηροδέσμιος εἰς τὸ κύτος. Συνελήφθησαν δὲ μετ' ὀλίγον καὶ οἱ λοιποὶ, πλην δύο δραπέτευσάντων, καὶ οὕτω ἀλυσίδοις μετεκομίσθησαν μετὰ τινὰς ἡμέρας εἰς Σμύρνην. Διέμειναν δ' ἐνταῦθα, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, ἐντὸς τοῦ κύτους ἓνα περίπου μῆνα, μῆνα ἀγωνίας καὶ θλίψεως, ἀγνοοῦντες τί ἐμελέτων περὶ αὐτῶν οἱ Αὐστριακοί. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἀποδιδασθέντες εἰς τὴν ξηρὰν ἵνα σταλῶσι, καθὰ εἶπον αὐτοῖς, εἰς Ψαρά, παρεδόθησαν εἰς τὸν πατῆρ. Πολὺ δὲ δὲν παρήλθε καὶ μακρὰ σειρά συνδεδεμένων αἰχμαλώτων διέσχισε τὰς ὁδοὺς τῆς καλλιγύναικος μητροπόλεως

τῆς Ἰωνίας. Πάντες ἦσαν ἀνυπόδητοι, πάντες ἔφερον ῥάκη καὶ εἰς πάντων τὰς γυμνάς κεφαλὰς ἐξηκόντιζε φλογερὰς ἀκτῖνας ὁ ἥλιος τοῦ Αὐγούστου, ἀλλὰ καὶ πάντες ἐβάδιζον ἐπηρμένοι, μίαν μόνην λύπην αἰσθανόμενοι ὅτι δὲν ἐγίνετο ἄνευ αὐτῶν ἡ ἐκστρατεία. Καὶ μόνον ὅτε, διαβαίνοντες πλησίον τῆς ἁγίας Φωτεινῆς, ἤκουσαν τὰς ἱερὰς ψαλμωδίας, αἵτινες δὲν εἶχον προσβάλει πρὸ πολλοῦ τὰς ἀκοὰς τῶν γενναίων ἐκείνων στρατιωτῶν τοῦ Χριστοῦ, ἡσθάνθησαν θερμὸν δάκρυ ἀναβλῦσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Ἵπῃρξε δὲ ἡ μακρὰ ὁδοιπορία πλήρης ὀδύνης· διότι, ἐνῷ οἱ ὁδηγοὶ προέβαινον ἐφιπποὶ, οἱ ταλαίπωροι δεσμῶται ἐξ ἐναντίας, καταπίπτοντες ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῶν ἀλγηδόνων, ἀληρτῶντο ὡς κτήνη εἰς τὰς οὐράς τῶν ἵππων καὶ ἐσύροντο κατὰ πετρῶν. Καὶ οὕτω αἰματοφόροι καὶ πλήρεις τραυμάτων κατέλυσαν εἰς Κύζικον, ὅπου περιέμενον πλοῖον ἵνα μεταφέρῃ αὐτοὺς εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Κατὰ τινὰ δ' ἐσπέραν, τὴν προτεραίαν τῆς ἀναχωρήσεως, ἐνῷ καθήμενοι παρὰ τὰς ὁχθας τοῦ Ῥυνδάκου ἐθαύμαζον τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἡ βαθεῖα σιγὴ, αἱ καλλοναὶ τῆς φύσεως, ὁ ἱλαρὸς τῆς Ἀσίας οὐρανὸς ἐδύθισαν τοὺς δυστυχεῖς εἰς αἴσθημα ἀθυμίας μέχρι τοῦδε ἀγνωστον αὐτοῖς. «ὦ! εἶπον κατ' ἑαυτοὺς, τίς οἶδεν, ἂν αὔριον τὴν ὥραν ταύτην θὰ ζῶμεν ἵνα δοξάσωμεν τὸν δημιουργήσαντα τὰ θαυμάσια ταῦτα! Τίς οἶδεν, ἂν καὶ αὔριον θ' ἀποτείνωμεν πρὸς τὸν Θεόν καὶ νέας εὐχὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος! Καὶ μετ' ὀλίγον, μετὰ τῆς ἡρεμίας καὶ τοῦ σκότους, εἶδον ἐρχομένην σιάν, ἥτις καθόσον ἐπλησίαζεν ἐφαίνετο λαμβάνουσα μορφήν πολιορκητοῦ πρεσβύτου. Βαθὺς πῶγων κατέβαινε μέχρι τῆς ζώνης τῆς σιᾶς καὶ τὸ ἐνδυμα ὁμοιάζε πρὸς ἐνδυμα ἀναχωρητοῦ. Ἐπὶ τέλους φθάνει πλησίον τῶν δεσμιῶν καὶ τείνασα τὴν χεῖρα «λάθετε, εἶπε, τέκνα μου, τὸ ἅγιον τοῦτο ὕψωμα τὸ ἁγιασθὲν τὴν Μεγάλῃν Πέμπτῃ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς τραπέζης, φάγετε αὐτὸ καὶ ἡ ἐλπίς θ' ἀναγεννηθῇ εἰς τὰς ὑμετέρας καρδίας. Ἐχετε πάντοτε πίστιν εἰς τὸν Θεόν καὶ αὐτὸς θὰ εἰσακούσῃ τὰς ὑμετέρας εὐχὰς». Μόλις δ' εἶπε ταῦτα ἡ σιὰ καὶ ἐγένετο ἄφαντος. Καὶ τούτου ἕνεκα διεδόθη ἔκτοτε ὅτι ἦτο ἡ τοῦ ἁγίου Νικολάου, προστάτου τῶν Ψαρῶν.

Ἦτο δὲ εἰσέτι βαθὺς ὁ ὄρθρος, ὅτε οἱ αἰχμαλῶται δεθέντες τὰς χεῖρας καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ εἰκοσιδύω ἐνόπλων, ἐρρίφθησαν εἰς τὸ βάθος σακολέβας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἐναντίος, ἡ ἀναγκάστησαν ν' ἀγκυροβολήσωσιν οὐ μακρὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εἰς ἣν ἀπεστάλη ταχυδρόμος ἵνα φέρῃ τὴν εἰδήσιν, ὅτι μετ' οὐ πολὺ φθάνουσιν οἱ προωρισμένοι εἰς θάνατον.

Ἐνταῦτ' οἱ δεσμῶται ἐκείνοι ἀναπολοῦντες τρόπους ἐκδικήσεως ἀλλὰ τοῦ χεῖρες, ὁ ἀναχωρητὴς τοῦ Ῥυνδάκου, ἡ παραγγελία αὐτοῦ, «ἔχετε πίστιν εἰς τὸν Θεόν καὶ αὐτὸς θὰ εἰσακούσῃ τὰς ὑμετέρας εὐχὰς», τὸ καθήκον ὕψωμα, ἐπανῆλθον εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν. Τέλος πάντων ὁ ἄνεμος ἔπνευσεν οὐρίος καὶ τὸ πλοῖον ἀνεπέτασε τὰ ἱστία ἡ γλυκεία θάλασσα τοῦ Βοσπόρου, οἱ σκιρτῶντες δελφίνες, οἱ περιλευκοὶ λάρροι ἐφαίνοντο ἡδὴ αἱ κορυφαὶ τῶν μινκρέδων ἤρχισαν νὰ χρυσίζωσι καὶ τῆς ἁγίας Σοφίας ὁ θόλος ἐξεῖχε μεγαλοπρεπῆς ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους. Τὰ καὶ κατὰ ἐπέψαρον κοῦφα τὰ ὕδατα καὶ οἱ εἰκοσιδύω φύλακες τῶν Ψαριανῶν, σωρευθέντες περὶ τὴν πρῶραν, ἐθαύμαζον κεκηνότες τὴν αἰωνίαν πόλιν. Καὶ τίς, ἔττω καὶ βάρβαρος, δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλίδαν τῶν πόλεων καὶ νὰ μὴ αἰσθάνῃ συγγινωμένην ἐκ βάρβαρον τὴν καρδίαν καὶ ἀνυψούμενον τὸ φρόνημα;

Ἀκάρητος ὡς ἀστραπὴ κατέβη εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ

κυβερνήτου παράτολμος ιδέα. «Πλησίασον, εἶπε πρὸς τινὰ τῶν συντρόφων αὐτοῦ, πλησίασον εὐθὺς καὶ προσπάθησον νὰ κόψῃς διὰ τῶν ὀδόντων σου τὰ δεσμὰ τῶν χειρῶν μου. Πρέπει λοιπὸν ν' ἀποθάνωμεν χωρὶς νὰ βιάσωμεν τὰς χεῖρας εἰς τὸ αἷμα τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος;» Καὶ σπεύσας ὁ κληθεὶς, ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἔψαλλον ἐνθουσιῶντες τοὺς ἄθλους τοῦ Παπανικολῆ καὶ τοῦ Κανάρη, συνέτριψεν ὡς ὕelson διὰ τῶν ὀδόντων τὰ δεσμὰ τοῦ πλοιάρχου, ὅστις σπεύσας ἔλυσε τὰ τοῦ σωτῆρος αὐτοῦ καὶ οὕτω πάντες ἐπανέβησαν ἐλευθερίαν καὶ δύναμιν.

Ὡς λάβρος χεῖμαρρος, ὅστις στένων ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπὸ τὴν γῆν, ἀνατρέπεται ἐπὶ τέλους ἐμμανῶς τοὺς φραγμούς καὶ ἐξακοντίζει εἰς τὰ ὕψη τὰ κοχλάζοντα ὕδατα, ἢ ὡς ὁ κρατὴρ τῆς γηραιᾶς Τρινακρίας, ὅτε φρυάτσων διασκορπίζει φλογεροὺς μύδρους πυρὸς, οὕτω καὶ οἱ αἰχμάλωτοι, ἀνακηδήσαντες ἀκατάσχετοι, ἤρπασαν τὰ γιγανθία τῶν δημίων καὶ ἐβύθισαν εἰς τὰ στήθη αὐτῶν. Οἱ οὐάκες, αἱ κῶπαι, αἱ ἀλύσεις, τὰ σχοινία, πᾶν τὸ προστυχὸν μετεβλήθησαν εἰς φονικά ὄπλα, καὶ ἐν ἀκαρεῖ τὸ κατὰστρωμα ὅλον ἐπληρώθη πτωμάτων καὶ αἵματος· πανταχοῦ οἰμῳαί, πανταχοῦ θρῆνοι, πανταχοῦ γόοι ψυχορραγούντων. Καὶ εὐθὺς ὁ κυβερνήτης, καθημαγμένος ἔχων ἔτι τὰς χεῖρας, ἔδραξε τὸ πηδάλιον, οἱ ναῦται ὤρμησαν πρὸς τὰ ἄρμενα καὶ τὸ πλοῖον ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω. «Ὅτε δ' ἐπανῆλθεν ἡ νύξ καὶ ἀνέτειλεν ἡ σελήνη, ὁ ἄνεμος πνεύσας εὐθὺς ἐδίωκε τὸ σκάφος πρὸς τὸν Ἑλλησπόντον· τὰ κύματα ἐσπινθηροβόλουν ἀφρίζοντα ὑπὸ τὴν τρόπιδά, ὡς σπινθηροβολοῦσιν ὑπὸ τοὺς πόδας ἵππου θυμοειδοῦς οἱ χάλικες, εἰκοσιδύω δὲ ψόφοι, οἱ ψόφοι τῶν ἀναδυομένων πτωμάτων, διέσεισαν τὸ πλοῖον, καὶ μετὰ τοῦ σάλου ἠκούσθη φωνή, ἡ φωνὴ τοῦ ἥρωος κυβερνήτου, ἡ φωνὴ τοῦ Ἀνδρέου Σταματάρου, λέγουσα· «Ὑπάγετε, δῆμιοι, ὑπάγετε νὰ φέρετε πρὸς τοὺς τυράννους ὑμῶν τὴν εἰδήσιν ὅτι εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλλήνος ὁ ἔρωσ τῆς πατρίδος δὲν σβέννυται».

Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ὁ ἄνεμος ἐκόπασε, καὶ ὅτε ἐπνευσεν ἐκ νέου ἀνεπόδιζε τὴν πρόοδον τοῦ πλοίου.

Μόλις δὲ μετὰ πενθήμερον καὶ πολλὰς ἐναντίας περιπετειᾶς οἱ ἄνδρεῖοι Ψαριανοὶ, φέροντες τὸ ἔνδυμα τῶν σφαγέντων, ἵνα μὴ ἀναγνωρισθῶσιν, εἰσεχώρησαν εἰς τὰ στενὰ. Ἀλλ' ὅτε ἐπλησίασαν εἰς τὰ φρούρια, κρότοι πυροβόλων ἀνήγγειλαν ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐξοδος καὶ μία μάλιστα σφαῖρα διετρήθησεν ἐν τῶν ἱστίων. Παρακούσαντες ὅμως, ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον αὐτῶν καὶ ὡς ἐκ θαύματος κατάρθωσαν νὰ διέλθωσιν ἀβλαβεῖς.

Εὐθὺς δὲ, κλίναντες γόνυ, κατηύθυναν μετὰ δακρύων εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν, τὸν σώσαντα καὶ αὖθις τοὺς στρατιώτας τῆς πατρίδος. Ἦτο δὲ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἡ 14 Σεπτεμβρίου, καθ' ἣν ἐορτάζομεν τὴν ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ.

Δυστυχῶς ὅμως νέοι κίνδυνοι ἀνέμενον τοὺς φυγάδας, διότι, μόλις ἐγερθεὶς ὁ κυβερνήτης, εἶδε πρὸς τὸν ὀρίζοντα πολυάριθμον στόλον μεγάλων πλοίων εἰσερχόμενον μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν Ἑλλησπόντον. Ἦν δὲ ὁ στόλος τοῦ Σουλτάνου, ὃν κατεδίωκον οἱ Ἕλληνες. Πῶς ὅμως νὰ διαφύγῃ τὸν νέον τοῦτον κίνδυνον; Ὁ ἀτρόμητος Ἀνδρέας δὲν ἐδειλίασεν, ἀλλὰ στραφεὶς πρὸς τοὺς συντρόφους αὐτοῦ, «θάρρος ἀνέκραξεν, ἀδελφοί, ἐὰν ὁ Θεὸς μετ' ἡμῶν οὐδεὶς καθ' ἡμῶν! Δὲν ἔτρωσεν ἡμᾶς ἵνα γίνωμεν βορὰ θηρίων». Καὶ μετ' ἀνηκούστου τόλμης, ὑποῖαν ἐμφυσᾷ εἰς τὰ στήθη μόνος ὁ ἔρωσ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, διέσχισε τὸν στόλον ὑπὸ σημαίναν τουρκικὴν. Αἱ κορυφαὶ τῶν ἱστῶν τοῦ πλοιαρίου ἐγγίζουσιν ἤδη τὰ πλα-

τέα χάσματα τῶν ἐχθρῶν πυροβόλων, καὶ μία φρεγάτα ὑποπτευθεῖσα μὴ ἦτο Ἑλληνικὴ, ὁρμᾷ κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἰδοῦτα τὴν ἀταραξίαν καὶ τὸ ἔνδυμα τῶν ναυτῶν ἀφήνει αὐτὸ ἀνενόχλητον.

Τότε ἡ σκολοεὺα ἐτράπη πρὸς ἄλλον σωρὸν μικρότερον πλοίων, ἅτινα ἦσαν τὰ τῶν διωκόντων τὰ ἐχθρικά· προφητεία τοῦ μοναχοῦ τοῦ Ρυνδάκου ἐξεπληρώθη! Καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας οἱ ἀτρόμητοι Ψαριανοὶ, ἐπανελθόντες μετὰ τρίμηνον καὶ ἐπέκεινα αἰχμαλωσίαν καὶ κινδύνους εἰς τὴν νῆσον αὐτῶν, ἐνῶ ἐνομιζόντο ἀπολωλότες, ἀνέβησαν μετὰ δακρύων καὶ ἀνευφημιῶν εἰς τὸν νῆον τοῦ ἀγίου Νικολάου, ἵνα ὁρκισθῶσιν ἐκ νέου ὅπως ἀποθάνωσιν ὑπὲρ Πατρίδος καὶ Πίστεως.

Δέκα μῆνας μετὰ ταῦτα, ἐνῶ ἄγρια στίφη κατέστρεφον διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου τὴν ἡρώϊδα νῆσον, ἐρᾶν ἀνυψομένη ἐπὶ τοῦ Παλαιολόστρου σημαία λευκὴ, κεχαρμαγμένη ἔχουσα τὰς λέξεις «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ» καὶ σταυρὸν ἐρυθρὸν παρακείμενον· συγχρόνως δὲ κἀκείνη Ἑλληνὴν ἐσπευδε πρὸς τὴν πυριτιδαποθήκην. Τρομερὸς κρότος ἐκλόνησε τὰ θεμέλια τῆς γῆς καὶ τέσσαρες χιλιάδες ἀπίστων, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ οὐκ ὀλίγοι τῶν στρατιωτῶν τῆς πατρίδος ἀνετινάχθησαν μετὰ πατάγου εἰς τοὺς ἄρρας. Δύω δὲ πτώματα συγκρατούμενα σπασμωδῶς εὐρέθησαν κάτω τοῦ βράχου. Τὸ μὲν ἡρωτικισμένον φρικωδῶς ἐκλύμβα ἐντὸς κελαινοῦ, ἐντὸς μαύρου αἵματος· τὸ δὲ, κείμενον βαρὺ ἐπὶ τοῦ πρώτου, ἔφερεν ἔτι ζῶσαν εἰς τὸ πρόσωπον τὴν λύσαν τῆς ἐκδικήσεως. Καὶ ἐκεῖνο μὲν ἐχθρὸν, τοῦτο δὲ ἐνὸς τῶν ἡρώων τῆς σκολοεὺας.

Διὰ τοιούτων κατορθωμάτων καὶ θυσιῶν, κύριοι, καὶ τοιαύτης ἀπαρνήσεως ἑαυτῶν καὶ τόλμης, διὰ τοιαύτης καρτερίας καὶ ἀκραδάντου πίστεως ἐδημιούργησαν τὴν πατρίδα οἱ ἀοίδιμοι ὑμῶν πατέρες. Διὸ καὶ δικαίως ὁ ἔθνικος ρήτωρ τῶν χρόνων ἐκείνων ὠνόμασε τὴν ἐπιχειρήσανσαν τὸ μέγα ἔργον γενεὰν «μοναδικὴν μετὰ τῶν ὅλων τῶν γενεῶν καὶ αὐτῆς τῆς ἀρχαίας καὶ πανενδόξου Ἑλλάδος, μόνην μὲν ἐφ' ἑαυτὴν τῆς δόξης ταύτης ἔχουσαν τὴν ἐπὶ τῶν Μηδικῶν, ἀλλὰ καὶ μεγίστην διαφορὰν· διότι ἐκείνη διέτηρσεν ὅ,τι εἶχεν, αὕτη ὅμως ἀπεκτησεν ὅ,τι δὲν εἶχε».

Καὶ ὄντως, κύριοι, ὁ μὲν Μιλιτιάδης, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Περικλῆς, ὁ Κίμων ἐγεννήθησαν υἱοὶ ἐλευθέρων πατρίδος ἀνώδινοι, ὁ δὲ Κολοκοτρώνης, ὁ Μιαούλης, ὁ Καραϊσκάκης, ὁ Βότσαρης, πατέρες γεννήσαντες αὐτὴν μετὰ μακρὰς καὶ πικρὰς ὥδινος. Εἰς τῶν μεγάλων τούτων πατέρων τοὺς υἱοὺς εἰς ὑμᾶς, κύριοι, ἀπέκειται νὰ μιμηθῆτε, — καὶ τί λέγετε νὰ μιμηθῆτε; — νὰ ὑπερακοντίσῃτε αὐτοὺς κατὰ τὸ μέγα ἔργον. Καὶ ὡς ἐκεῖνοι παρέδωκαν ὑμῖν πατρίδα ἐλευθεράν, οὕτω καὶ ὑμεῖς νὰ παραδώτε αὐτὴν εἰς τὰ τέκνα «Οὐκ ἔλασσω, ἀλλὰ μάμιστα πλεῖον καὶ ἀρεῖον οὐκ ἔλασσω».

Εἰς τὸ Πάζαρ τῆς Ἑθνητίας

Πωλοῦνται παντὸς εἶδους διατετηρημένα **ΤΡΟΦΙΜΑ** Μακαρόνια ἰταλικά, καφεῆδες ἐκλεκτοὶ Μένας. κ. α. β. Τεῖα, σοκολάτα, κικάζον καὶ βισκότα. Οἶνοι Γαλλίας, Κύπρου καὶ Κογνιά. Σαρδέλες, ἀστακοὶ, ὀστρεῖδια καὶ ἄλλα διάφορα.

[Β'. 279—α.]

Οἱ ἐκδότες

Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗΣ καὶ Π. ΑΣΛΑΝΗΣ.

ΤΥΠΟΙΣ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ.